

Ambrus Judit

Temetni jó

Temetni jó – főképp, ha az embert, illetve Istent magát temetik, ha az ember, illetve Isten kedves(nek hitt) teremtményét, teremtését (kinek éden, kinek pokol) lepik meg a „vége” felirattal. *Fölöttem folyik el az éjszaka, a méltóságos, nagy, nehéz folyam, idesüt a gáz zúllott csillaga, s bárkák úsznak fölöttem komoran, rettentő bárkák és sirok, sirok.* Vagy épp hogy inkább nevetek.

Tele a nap ugyanis kalanddal, humorral, vicces egybeesésekkel, színpadi elemekkel, esetleg cirkuszi mutatvánnyal, tréfás megjegyzések repkednek, utalások hangzanak el, melyek szerint a teremtésből épp elinaló közreműködő, az adott kor fontos alkotóeleme, a temetési órának, na jó, félórának talán mondhatni a főszereplője, a sztárja – mert hát téves számítás, hogy mindenkinek adatik öt perc figyelem az életben, melyhez bátran csapjuk hozzá a temetést is, hozzátartozik az!, van bizony az a figyelem fél vagy akár egy egész óra is – tehát hogy a finom vagy annak épp nem mondható utalások arra vonatkoznak, az épp alábukó kivel milyen viszonyban volt, kinek mit jelentett a léte, a szabadsága, mit jelentett az, hogy létezik ebben a sűrű homályban, ebben a cudar világban, *mert hogy ő ezt a kenetet testemre töltötte, az én temetésemre nézve cselekedte azt, sűrű pillaremegettetések, melyekkel a pilla tulajdonosai azt kívánják érzékelteni, hogy ők bizony tudják, amit tudnak, hagyj békét néki; az én temetésem idejére tartogatta ő ezt,* ismerői a titkoknak, s azok nyilván igen jelentékenyek, tudják, miért most, miért épp itt érte a vég, s birtokukban vannak a gyilkos elhallgatások megfejtőkulcsai.

Temetve lenni jó. A megbecsülés jele. Hogy van, aki emlékezik, hogy van, akinek számított, hogy mégsem volt hiába minden. *Idegen és jövevény vagyok közöttetek: adjatok nékem temetésre való örökséget ti nálatok, hadd temessem*

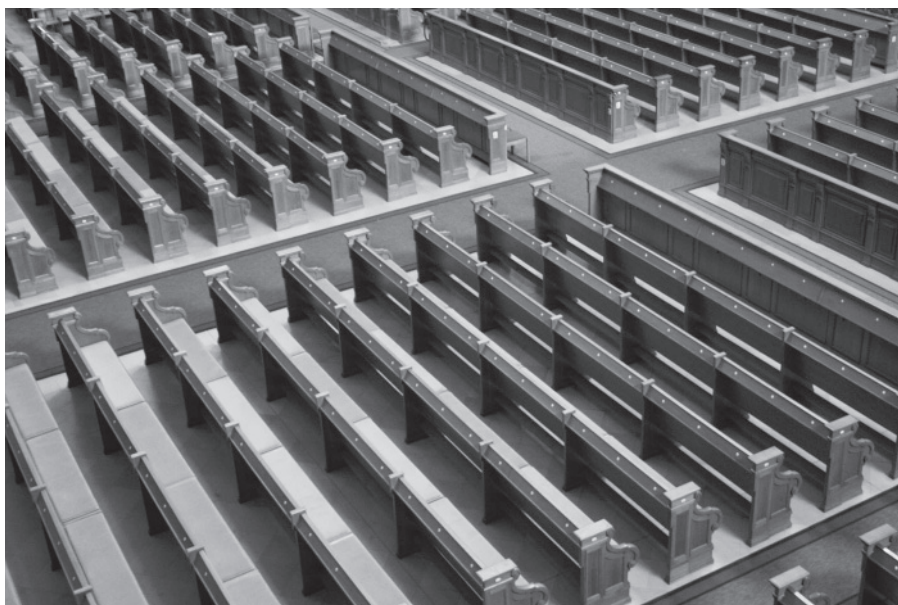
*el az én halottamat én előlem. Ott, a figyelem központjában, a hulló rögök alatt vagy a kis bődönben, kinek hogy. Esetleg por alakban kicsit a repülést végre megtapasztalva a levegőben vagy múló trendek szerint folyóban, tengerben, óceánban olyan mélyre merülve, ahogy korábban semmilyen tréning után sem sikerült. A temetés nem nevezhető extrém sportnak, ennek ellenére alig ismerünk olyat, aki többször alászáll, aki hajlandó többször kipróbálni. Amin persze kevésbé lehet csodálkozni, ki az a bátor, aki valóban meg szeretné tudni, mit gondolnak felőle, *ti szörnyű bárkák, késett konflisok, ti kocsilámpák, bús hajótűzek, lángoljatok s evezetek, ti örült nők, virágos bárkákon, kacagjatok ki engemet, és menjetek lobogós kikötőkbe*, aki szeretne tisztában lenni annak az indulatoktól nem mentes időnek a valós hosszával (rövidségével), amíg a hiánya miatt esetlegesen jelentkező megrendülés a düh hídján átsietve átváltozik rágalomba.*

Temetkezni jó. A lezárás, a befejezés megnyugtató öröme, hogy megcsináltuk, kibírtuk, dobogósok lettünk, beúsztunk, befutottunk a saját halálunkba, s most már magunkra húzhatjuk a végtakarót. *Én itt vagyok, mélyen, százezer öltre, mázsás vizek fekszenek mellemen, én itt heverek, én meg vagyok ölve, és figyelek álmatlan, éberen. És tépem a vizet, álomtalan ágyam, kicsi a tenger s tengernyi a vágyam.* Talán sötét van, magány, egyedüllét. Talán szorongás, rémület, s itt akkor már valóban nem csak a megnemértők nem segítenek. Talán elszakad a kötél, talán nagyot csap a rög. Talán égetéskor az emberhez (Istenhez) odacsapódik egy sorstársból (sorspajtásból?) kimaradt végtag, egy leszakadt fej, néhány ujjacska. Aztán mindétiglen az ő poraival kell együtt élni (itt – netán ott). Hagyományosan vagy urnásan temetkezünk?, kérdezi a rémült rokonoktól a kiskisasszony vagy a kiskisúr. Talán nem kellően tapintatos, de semmiképp nem elsietett a kérdés. Végülis csomagban bizonyára olcsóbb, s miért ne egyezhetnénk már meg időben e kérdésről. Talán fájóbb, ha korszak, szabadság, álom megszűnté is keveredik a búcsú perceibe, talán édes mindegy ez is. Egy repedt tányér tejszín macska nélkül.

Temetni jó. A mélyre ásás öröme. Ahogy, ha magad intézed (ld. szociális temetés), a fájdalom, amint megnyugvássá érik. Hogy az egész, a legvégéig vagy legalábbis legalább a legvégén a saját műved, te határozod meg a formát, senki nem ugat bele, milyen kialakítású mélyedésből lesed majd örökétiglen a csillagokat, *tengernyi vágyam, csak kicsi a tenger, és nézem a bárkát, amely megindul, és fényes árnya egész szívemig nyúl, és hallgatom a mély homályon át piros torkotok mézes kacaját, hinárok közt, mocsárba, feketén. És bámulok föl üres*

halszemekkel az éj, az éj hináros fenekén, végre lesz időd biztosan rátalálni a Göncöltre, a Kis- és Nagy Medvére meg a folyvást feletted csámborgó, újhúséggel hitegető Csillagebekre.

Amikor vége, az lehet valakinek jó is. Nem kell, hogy épp te legyél az. Testvér léssen minden ember, ha máshol nem, hát ott, alant. És akkor ennek ünnepére most dúdoljuk el visszafele az Örömódát.

© Döbrentey Dániel

© Döbrentey Dániel